

Sygn. akt IV KZ 29/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie zażalenia **D. M.** na zarządzenie Prokuratora Prokuratury Regionalnej w [...]. z dnia 26 września 2019 r., sygn.. akt RP III Ds. (...) o odmowie przyjęcia zażalenia

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 29 września 2020 roku

zażalenia D. M. na zarządzenie Prezesa Sądu Rejonowego w K. z dnia 12 czerwca 2020 r., sygn. akt III Kp (...), o odmowie przyjęcia kasacji D. M. wniesionej od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 5 lutego 2020 r., sygn akt III Kp (...)

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z dnia 5 lutego 2020 r., sygn. akt III Kp (...), utrzymał w mocy, zaskarżone przez D. M. pismem z dnia 9 października 2019r., zarządzenie Prokuratora Prokuratury Regionalnej w [...]. z dnia 26 września 2019 r., sygn.. akt RP III Ds.(...) o odmowie przyjęcia zażalenia D. M. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Regionalnej w [...]. z dnia 5 września 2019 r., sygn akt RP III Ds.(...) w sprawie odmowy wszczęcia śledztwa w sprawie o czyn z art. 270 § 1 k.k. oraz z art. 266 § 1 k.k., jako wniesionego przez osobę nieuprawnioną.

W dniu 5 marca 2020r do Sądu Rejonowego w K. wpłynęła kasacja sporządzona przez D. M. od owego postanowienia Sądu z dnia 5 lutego 2019 r. wydanego w sprawie III Kp (...).

Zarządzeniem z dnia 12 czerwca 2020r. sygn akt III Kp (...) Prezes Sądu Rejonowego w K. odmówił przyjęcia tej kasacji – na podstawie art.530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. - jako niedopuszczalnej z mocy prawa. W uzasadnieniu podniósł, że przedmiotowe orzeczenie nie należy do katalogu orzeczeń wskazanego w art. 519 k.p.k. od którego strony mogą wnieść kasację.

Zażalenie na to zarządzenie wniosła D. M. .

Na podstawie art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 40 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. wniosła o uchylenie skarżonego zarządzenia, jako wydanego w składzie orzekającym, niezgodnym z ustawą, dokonanie formalnej kontroli kasacji z dnia 5 marca 2020r. bezpośrednio przez sąd kasacyjny i skierowanie ww. nadzwyczajnego środka zaskarżenia do merytorycznego rozpoznania, po uprzednio uzupełnieniu braków formalnych przez odwołującą.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie D. M. jest bezzasadne i to w stopniu oczywistym.

Niezależnie bowiem o tego, czy w ogóle przysługuje jej status strony procesowej w postępowaniu poprzedzającym orzeczenie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie o czyny przez nią wskazywane i i przez to możliwość skutecznego zaskarżenia takiego rozstrzygnięcia, to w świetle treści przepisu art. 519 k.p.k. nie ulega wątpliwości, że ustawodawca przyznał stronom prawo wniesienia kasacji tylko odnośnie określonego rodzaju orzeczeń. Są nim: prawomocny wyrok sądu odwoławczego kończący postępowanie oraz prawomocne postanowienie sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a k.k. Bezsporne jest zatem to, że orzeczenie będące przedmiotem zaskarżenia kasacji wniesionej przez D. M. nie należy do kategorii takich orzeczeń, które mogłaby (nawet osoba będąca niewątpliwą stroną postępowania w toku którego wydano to orzeczenie) być przez stronę zaskarżone kasacją. Wszak owo postanowienie Sądu Rejonowego dotyczyło utrzymania w mocy wydanego przez prokuratora zarządzenia o odmowie przyjęcia zażalenia na jego zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa. Fakt ten determinuje przekonanie o trafności zaskarżonego zarządzenia o przyjęciu kasacji D. M. . Jest ono powszechnie w orzecznictwie prezentowane i znajduje pełne uzasadnienie w obowiązującej regulacji z art. 519 k.p.k. Argumenty przedstawione przez D. M. w uzasadnieniu rozpoznawanego zażalenia nie mogą podważyć rygorów tejże regulacji i ich konsekwencji procesowych. Kasacja nie inicjuje wszak kolejnej kontroli instancyjnej. Jest przecież nadzwyczajnym

środkiem zaskarżenia i jej przedmiot został wolą ustawodawcy tak tylko określony. Nie można więc dowolnie, nie licząc się z obowiązującym prawem, kreować go w sposób inny aniżeli ten dopuszczalny mocą ustawy. W zaskarżonym zarządzeniu słusznie zwrócono uwagę, że nawet podmioty szczególne wymienione w art. 521 k.p.k., co do których ustawodawca przewidział szerszy katalog orzeczeń podlegających zaskarżeniu, nie mógłby skutecznie zaskarżyć takiej decyzji procesowej. Odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego nie stanowi bowiem postanowienia kończącego postępowanie przygotowawcze (zob. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2018 r., I KZP 6/16, OSNKW 2017, nr 1, poz. 1).

Niezależnie od powyższego odnosząc się do przedstawionej w zażaleniu argumentacji zauważyć należy, iż zgodnie z treścią art. 40 § 1 pkt 6 kpk sędzia jest wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia lub wydał zaskarżone zarządzenie. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 16 marca 2006 r., V KZ 9/06 (R-OSNKW 2006, poz. 539) „Przy dokonywaniu wykładni art. 40 § 1 pkt 6 k.p.k., należy uznać, że "ponieważ chodzi o wyłączenie od «udziału w sprawie zaskarżonego» orzeczenia lub zarządzenia, to należy przyjąć, że nie wyklucza to uprawnień prezesa sądu, który odmówił przyjęcia środka odwoławczego (art. 429 § 1 k.p.k.) do rozstrzygania w kwestii przyjęcia zażalenia na taką odmowę (art. 429 § 2 k.p.k.), gdyż jest to już inna decyzja procesowa, i to podejmowana tylko z przyczyn formalnoprawnych i jedynie przez niego. Nadto jest to decyzja zaskarżalna, podlegająca kontroli instancyjnej.”

Przyznać należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego pojawiło się również odmienne stanowisko, ale nie znalazło ono aprobaty w kolejnych orzeczeniach Sądu Najwyższego (zob. postanowienia: z dnia 20 lipca 2006 r., V KZ 29/06, LEX nr 191175; z dnia 28 grudnia 2006 r., IV KZ 50/06, R-OSNKW 2006, poz. 2592).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy utrzymał zaskarżone zarządzenie

Z powyższych przyczyn, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.